

Posudek školitele disertační práce

Název pojednání disertace: **Znalostní management jako nástroj podpory řízení velkoplošných chráněných území**

Autor: **Mgr. Josef Štemberk**

Vedoucí práce: doc. Ing. Mgr. Petra Marešová, Ph.D.

Konzultant: doc. Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Studijní program: Systémové inženýrství a informatika

Studijní obor: Informační a znalostní management

Obsah a cíle práce, aktuálnost tématu

Cílem práce je navrhnout konceptuální model managementu návštěvnosti pro velkoplošná chráněná území na základě metod a procesů používaných ve znalostním managementu, který přispěje k zajištění slučitelnosti cestovního ruchu s cíli ochrany daného území.

Výchozím bodem pro návrh konceptuálního modelu jsou zjištění odpovědí na položené výzkumné otázky:

- Jaké jsou klíčové subjekty, informace a znalosti o nich v rámci managementu návštěvnosti ve velkoplošném chráněném území, jejichž efektivním využíváním lze dosahovat slučitelnosti cestovního ruchu s cíli ochrany daného území?
- Co jsou klíčové proměnné či procesy, které je třeba sledovat při managementu návštěvnosti ve velkoplošném chráněném území ve vztahu ke slučitelnosti cestovního ruchu s cíli daného chráněného území?
- Jaké metody a fáze znalostního managementu a jakým způsobem jsou konkrétně využitelné pro řízení návštěvnosti v chráněném území?

V rámci práce byly využity metody rešerše znalostního managementu a návštěvnického managementu jako vhodných východisek navrhovaného řešení, socioekonomického monitoring návštěvníků v Národním parku Šumava, a rozhovorů se zástupci regionálních samospráv, managementu CHÚ

a destinačního managementu. Tyto metody a následná zjištění tvořila základnu pro návrh konceptuální modelu managementu návštěvnosti pro velkoplošná chráněná území.

Zhodnocení práce

Výše zmíněné řešení se snaží na základě metod znalostního managementu uchopit problematiku řízení toku návštěvníků na velkoplošných chráněných územích, tak aby nedocházelo k poškození krajiny, a návštěvníci mohli maximálně využít tohoto území, tedy byl podporován i cestovní ruch.

Jako silné stránky práce vidím velkou základnu primárních či sekundárních dat, které popisují technické parametry jako frekvence návštěv, poskytují kvalitativní informace o postojích návštěvníků a poskytují také informace o postojích v nastavení opatření řízení toku návštěvníků od subjektů samosprávy. Tato data nejen umožnily popsat a nastavit poměrně podrobně aspekty řízení, ale jsou potenciálem k dalšímu rozvoji a zpřesňování modelu.

Jako hlavní přínos práce vidím v uplatnění metod znalostního managementu v nové doméně cestovního ruchu, konkrétně ve velkoplošných chráněných územích, což považuji z hlediska svých znalostí aktuálních publikací v daném oboru jako originální a rozvíjející daný obor.

Z hlediska praxe navržený model přináší ucelený koncept, jak uchopit, sbírat, sdílet a revidovat klíčové znalosti týkající se území chráněné přírody. Pomáhá uvědomit si, které procesy jsou klíčové pro zajištění slučitelnosti cestovního ruchu s cíli ochrany daného území. Předkládaná práce přináší jasnou identifikaci kritických míst, klíčových subjektů a jimi sdílených znalostí.

K předkládané práci mám i drobné náměty, zejména směřující k potenciálu dalšího výzkumu. Navazujícím krokem by mohlo být ještě detailnější specifikace navržených managementových opatření doplněných o časové a finanční náročnosti.

Z hlediska formálních náležitostí se na některých místech objevují drobné stylistické nepřesnosti, v tištěné verzi je jeden obrázek hůžně čitelný, ani jedno nesnižuje celkovou kvalitu práce.

Struktura práce je z hlediska jejího obsahu logická, obsahově je práce vyvážená, teoretická část jako samostatná kapitola je v rozsahu 29 stran a hlavní zjištění praktické části je děleno do pětikapitol na 79 stranách. Seznam použité literatury dokládá široký rozhled disertanta v dané problematice.

Cíle práce považuji za naplněné.

Spojení aktivit disertanta se studovaným tématem

Disertant je student kombinované formy studia, kde jeho pracovní zaměření je úzce spjato s tématem. Motivací pro studium byla právě i možnost rozvíjet a následně aplikovat metody managementu do praxe. Zájem o prolínání teoretických přístupů a praxe dokladuje i dosavadní účast doktoranda na projektu v rámci NP Šumava (Zavedení přeshraničního socioekonomického monitorovacího systému v Národních parcích Šumava a Bavorský les), který vyústil i v odbornou časopiseckou publikaci v mezinárodním kolektivu autorů (Mattsson, B.J., Arihb, A., Heurich, M., Santie, S., Štemberk, J., Vacik, H.: Evaluating a participatory decision analytic approach to inform environmental decision-making in transboundary regions. Land Use Policy. doi.org/10.1016/j.landusepol.2019.01.040) indexovanou v JCR ISI WOK dokonce v Q1. Dále za zmínku stojí článek „Factors Affecting the Number of Visitors in National Parks in the Czech Republic, Germany and Austria“ z roku 2018 uveřejněný v impaktovaném časopise ISPRS INTERNATIONAL JOURNAL OF GEO-INFORMATION, kde je doktorand prvním autorem a také přímo souvisí s dílčími výstupy práce.

Celkový přístup ke studiu a tématu práce byl velmi zodpovědný, účastnil se domácích i zahraničních konferencí, projektů specifického výzkumu katedry ekonomie a byl aktivně zapojen do projektu TAČR ÉTA, „Omezování negativních dopadů turismu na ekosystémy prostřednictvím inteligentního softwarového průvodce“ probíhající na katedře rekreologie a cestovního ruchu pod vedením Dr. Páskové, jenž je i odbornou konzultantkou doktoranda.

Téma jako celek považuji za přínosné nejen z pohledu rozvoje vědní disciplíny znalostního managementu, ale z možnosti následně aplikovat teoretické přístupy v praxi.

Pojednání disertační práce prokazuje způsobilost doktoranda k samostatné vědecké činnosti zaměřené na informační a znalostní management, prokazuje rovněž jeho schopnost aplikovat teorii na konkrétní problémy praxe.

Dotazy k diskuzi:

1. Zhodnoťte a porovnejte situaci managementu toku návštěvníků na velkoplošných chráněných území v České republice se zahraničím. Které přístupy a z jakých zemí lze považovat za inspirativní?

2. Při implementaci některých Vámi navrhovaných managementových opatření je nutné v praxi počítat s nějakými související náklady? Pokud ano s jakými? A podléhalo by jejich vynákladání případně nějakému procesu schvalování?

Závěr

Na základě §47, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách lze konstatovat, že disertantka ve své práci prokázala schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu a vývoje a že **disertační práce obsahuje původní výsledky, spadající do oboru informačního a znalostního managementu**. Jako školitelka mohu dále konstatovat, že se disertantce podařilo vhodně propojit oblast teorie oboru informačního a znalostního managementu a praxe v oblasti managementu toku návštěvníků ve velkoplošných chráněných územích, kde dlouhodobě aktivně působí. Vyzdvihnout je třeba i mezinárodní publikaci se zaměřením k tématu práce.

Z uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě před příslušnou zkušební komisí pro obhajobu disertačních prací a po úspěšné obhajobě doporučuji Mgr. Josefu Štemberkovi udělit titul Ph.D. v oboru „Informační a znalostní management“.

V Hradci Králové dne 25.5. 2023

doc. Ing. Mgr. Petra Marešová, Ph.D.

Fakulta informatiky a managementu,

Univerzita Hradec Králové